

KARALIAUS DEKRETO, KURIUO IŠ DALIES KEIČIAMAS 2021 M. RUGPJŪČIO 31 D. KARALIAUS DEKRETAS NR. 760/2021, KURIUO PATVIRTINAMAS ALYVUOGIŲ ALIEJAUS IR ALYVUOGIŲ IŠSPAUDŲ ALIEJAUS KOKYBĖS STANDARTAS, PROJEKTAS (versija 24/3/26)

2021 m. rugpjūčio 31 d. Karaliaus dekretu Nr. 760/2021, kuriuo patvirtinamas alyvuogių aliejaus ir alyvuogių išspaudų aliejaus kokybės standartas, Ispanijoje pirmą kartą buvo nustatytas specialus alyvuogių aliejaus ir alyvuogių išspaudų aliejaus kokybės standartas, kuris skiriasi nuo bendrųjų taisyklių, taikomų kitiems aliejams. Šis sprendimas buvo svarbus žingsnis į priekį mūsų šalies strateginiam sektoriui – pasaulyje pirmaujančiam alyvuogių aliejaus gamintojui ir eksportuotojui, kuriam būdinga didelė ekonominė, socialinė ir komercinė vertė bei nuolat auganti paklausa.

Vienas iš novatoriškiausių to Karaliaus dekreto elementų buvo standartizuotos ir privalomos atsekamumo sistemos įgyvendinimas visiems ekonominės veiklos vykdytojams. Ši sistema sukurta tam, kad būtų galima lengvai nustatyti produktų buvimo vietą visais gamybos, vežimo ir prekybos etapais, taip užtikrinant teisingą aliejų identifikavimą ir garantuojant jų autentiškumą. Reglamente taip pat buvo reikalaujama, kad visada vežant aliejų būtų pridedami patvirtinamieji dokumentai, o vežant nesufasuotą aliejų apie tai turi būti pranešta iš anksto Žemės ūkio, žuvininkystės ir maisto sektoriaus ministerijos sukurtoje kompiuterizuotoje sistemoje. Šis įsipareigojimų rinkinys taip pat buvo įtrauktas į specialų nacionalinį atsekamumo kontrolės planą, kurio tikslas – didinti skaidrumą bei vartotojų ir rinkų pasitikėjimą.

Šios priemonės tapo precedento neturinčiu įvykiu reguliuojant Ispanijos alyvuogių aliejaus sektorių ir buvo įvertintos kaip svarbus žingsnis užtikrinant išskirtinę alyvuogių aliejaus kokybę – simbolinį mūsų žemės ūkio ir maisto produktų gamybos elementą bei „Ispanijos prekės ženklo“ tarptautinį žinomumą.

Praėjus penkeriems metams nuo reglamento įsigaliojimo, praktinio jo taikymo patirtis parodė, kad būtina atlikti tam tikrus pakeitimus, siekiant pagerinti atsekamumą, užtikrinti didesnę kompetentingoms institucijoms teikiamos informacijos tikslumą ir, galiausiai, užtikrinti aukštą Ispanijos alyvuogių aliejaus kokybę bei jo konkurencinę padėtį tarptautinėse rinkose.

Tarp šio Karaliaus dekreto pakeitimų pirmiausia įtraukta nauja sąvokos „galutinis prekių gavėjas“ apibrėžtis, siekiant išspręsti problemas, nustatytas importo iš trečiųjų šalių valdymo srityje. Naujoji apibrėžtis leis aiškiau nustatyti atsakingąjį vežėją, taip pagerinant šių pervežimų atsekamumą.

Antra, juo nustatoma pareiga pateikti pranešimą sistemoje baigus alyvuogių aliejaus pervežimą. Administracinė praktika rodo, kad nesant šio patvirtinimo sistemoje lieka daugybė neužbaigtų sandorių, apie kurių faktinį įvykdymą nėra jokių įrodymų, o tai kompetentingoms institucijoms trukdo vykdyti kontrolę ir mažina užregistruotos informacijos patikimumą.

Trečia, sustiprinama 2021 m. įdiegta dokumentų tvarkymo sistema, susijusi su nefasuo alyvuogių aliejaus ir alyvuogių išspaudų aliejaus vežimu. Nors 2021 m. rugpjūčio 31 d. Karaliaus dekretu Nr. 760/2021 jau nustatytas įpareigojimas, kad vykdant šiuos pervežimus turi būti pridėtas analizės biuletenis arba panašus dokumentas, šiuo pakeitimu įtraukiamas reikalavimas šiuos dokumentus įtraukti į kompiuterizuotą sistemą pranešimo pateikimo metu. Be to, kai ekonominės veiklos vykdytojas vietoj biuletenio pateikia lygiavertį dokumentą, šį faktą kompetentingos institucijos gali laikyti kriterijumi atlikdamos rizikos analizę, ypač rengdamos kontrolės planus.

Šio Karaliaus dekreto turinys atitinka 2015 m. spalio 1 d. Įstatymo Nr. 39/2015 dėl bendrųjų viešojo administravimo administracinių procedūrų 129 straipsnyje nustatytus prekių reguliavimo principus. Taigi, vadovaujantis būtinumo ir veiksmingumo principais, šis reglamentas pateisinamas būtinybe atnaujinti alyvuogių aliejaus ir alyvuogių išspaudų aliejaus sektoriaus taisykles, o atsekamumo reikalavimų tobulinimas yra tinkamiausia priemonė užsibrėžtiems tikslams pasiekti. Nustatant taisykles ir siekiant sumažinti administracinę naštą iki minimumo, būtino numatytiems tikslams pasiekti, taip pat atsižvelgiama į efektyvumo ir proporcingumo principus. Laikantis skaidrumo principo, rengiant šią nuostatą, be viešųjų konsultacijų, buvo konsultuotasi su autonominėmis sritimis, taip pat su atitinkamų sektorių ir vartotojų atstovaujančiomis organizacijomis, o Tarpministerinė maisto reguliavimo komisija pateikė privalomąją ataskaitą. Galiausiai, Karaliaus dekretas atitinka teisinio tikrumo principą, užtikrina suderinamumą su kitais taikytiniais teisės aktais ir suteikia ekonominės veiklos vykdytojams būtinus pereinamuosius laikotarpius, per kuriuos jie galėtų prisitaikyti prie reglamento reikalavimų.

Rengiant šį Karaliaus dekretą, buvo konsultuotasi su sektoriaus atstovaujančiomis organizacijomis, autonominėmis sritimis ir Tarpministerine maisto reguliavimo komisija. Jis buvo pateiktas pagal informavimo procedūrą, numatytą 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarka, ir 1999 m. liepos 31 d. Karaliaus dekretu Nr. 1337/1999, kuriuo reglamentuojamas informacijos apie techninius standartus ir reglamentus bei informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimas, ir pateiktas Pasaulio prekybos organizacijai (PPO) pranešimo pagal Susitarimą dėl techninių prekybos kliūčių tikslais.

Šis Karaliaus dekretas skelbiamas pagal Ispanijos Konstitucijos 149 straipsnio 1 dalies 13 punkto nuostatas, kuriomis valstybei suteikiama išimtinė kompetencija nustatyti bendrojo ekonominio planavimo pagrindinius principus ir jį koordinuoti.

Be to, 2015 m. liepos 30 d. Įstatymu Nr. 28/2015 dėl maisto kokybės užtikrinimo nustatomas teisinis maisto kokybės apsaugos pagrindas, nustatant pagrindines taisykles. Jo ketvirtojoje baigiamojoje nuostatoje Vyriausybė įgaliojama patvirtinti maisto produktų kokybės standartus. Šie standartai užtikrina ir palaiko

rinkoje siūlomų produktų kokybę, nes jų apibūdinimas ir klasifikavimas palengvina vartotojų pasirinkimą, leidžiant jiems palyginti ir pasirinkti tai, kas geriausiai atitinka jų skonį ar poreikius.

Taigi, žemės ūkio, žuvininkystės ir maisto sektoriaus ministro, pramonės ir turizmo ministro bei socialinių teisių, vartotojų reikalų ir Darbotvarkės iki 2030 m. ministro siūlymu, gavus Valstybės tarybos pritarimą, ir po to, kai Ministrų Taryba viską apsvarstė XX XX XX d. posėdyje,

NUTARIAMA TAI, KAS NURODYTA TOLIAU.

Vienintelis straipsnis. *2021 m. rugpjūčio 31 d. Karaliaus dekreto Nr. 760/2021, kuriuo patvirtinamas alyvuogių aliejaus ir alyvuogių išspaudų aliejaus kokybės standartas pakeitimas.*

2021 m. rugpjūčio 31 d. Karaliaus dekretas Nr. 760/2021, kuriuo patvirtinamas alyvuogių aliejaus ir alyvuogių išspaudų aliejaus kokybės standartas, iš dalies keičiamas taip:

I. 3 straipsnio 2 dalyje įterpiamas naujas n punktas:

„n) galutinis prekių gavėjas – fizinis arba juridinis asmuo, turintis alyvuogių aliejaus sektoriaus įrenginius Ispanijoje, kuris bet koku teisiniu pagrindu yra nurodytas kaip atsakingas už aliejaus įvežimą į šalies teritoriją ir yra įregistruotas 4 straipsnio 2 dalyje nurodytoje kompiuterizuotoje sistemoje.“

II. 4 straipsnyje įterpiama nauja 2a dalis:

„2a. Vežant nesufasuotą alyvuogių aliejų ir alyvuogių išspaudų aliejų, privaloma, kad, prekes priėmus paskirties įmonėje, naujas prekių turėtojas patvirtintų jų gavimą 2 dalyje nurodytoje kompiuterizuotoje sistemoje, taip pat sutikimą su duomenimis, kurie anksčiau buvo pateikti pagal II priedą, ir su aliejaus siuntėjo pasirašytu analizės biuleteniui ar panašiu dokumentu, patvirtinančiu jo klasifikaciją, nors šis veiksmas nereiškia, kad sutinkama su jo materialine ar teisine atitiktimi. Prekes turinčio ekonominės veiklos vykdytojo pasirašyta analizės ataskaita ar panašus dokumentas, įregistruotas sistemoje, laikomas dokumentu, patvirtinančiu siuntėjo nurodytą aliejaus klasifikaciją. Vežant nesufasuotą alyvuogių aliejų arba alyvuogių išspaudų aliejų į trečiąsias šalis ar kitas valstybes nares, taip pat kitoms pramonės šakoms, išskyrus alyvuogių aliejaus ir alyvuogių išspaudų aliejaus sektorių, už pranešimą sistemoje teikimą atsako asmuo, kuris išsiuntimo metu yra alyvuogių aliejaus ir alyvuogių išspaudų aliejaus savininkas.“

III. 4 straipsnio 3 dalis iš dalies keičiama taip:

„3. Bus privaloma, kad vežant nesufasuotą arba neišpilstytą alyvuogių aliejų ir alyvuogių išspaudų aliejų prie prekių visais atvejais ir visada būtų pridedamas dokumentas, kuriame būtų bent šio Karaliaus dekreto II priede nurodyti duomenys, pagal kuriuos vienareikšmiškai identifikuojamas atitinkamo produkto pavadinimas pagal taikomus teisės aktus.

Be to, vežant nesufasutas prekes turi būti pateikiama pasirašyta analizės ataskaita arba panašus dokumentas, kuriuo patvirtinama lydraštyje deklaruoto alyvuogių aliejaus arba alyvuogių išspaudų aliejaus klasifikacija. Analizės ataskaita ar panašus dokumentas turi būti įtrauktas į 2 skirsnyje nurodytą kompiuterizuotą sistemą. Tais atvejais, kai registruotas dokumentas nėra analizės ataskaita, kompetentingos institucijos, rengdamos atitinkamus kontrolės planus, gali atsižvelgti į šį faktą kaip į vertinimo kriterijų atliekant rizikos analizę.

Vežant nesufasutas prekes, 2 skirsnyje nurodyta kompiuterizuota sistema sugeneruoja lydimąjį dokumentą.

Už šio skirsnio nuostatose numatyto lydimojo dokumento pateikimą atsakingas ekonominės veiklos vykdytojas bus:

- a) alyvuogių aliejaus ir alyvuogių išspaudų aliejaus turėtojas, kai prekės siunčiamos;
- b) vežant alyvuogių aliejų arba alyvuogių išspaudų aliejų, kurių kilmės šalis yra trečiosios šalys ar kitos valstybės narės – galutinis prekių gavėjas.“

Pirmoji baigiamoji nuostata. *Teisminė kompetencija.*

Šis Karaliaus dekretas yra priimtas pagal Ispanijos Konstitucijos 149 straipsnio 1 dalies 13 punkto, kuriuo valstybei suteikiama išimtinė kompetencija pagrindų nustatymo ir bendrojo ekonominės veiklos planavimo koordinavimo srityje, nuostatas,

Antroji baigiamoji nuostata. *Įsigaliojimas*

Šis Karaliaus dekretas įsigalioja 2026 m. spalio 1 d.

Išleistas Madride, 2026 m. [X] [X] d.

FELIPE R.

Pirmininkavimo, teisingumo ir ryšių su Parlamentais ministras
FÉLIX BOLAÑOS GARCÍA